

ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
และผลประกอบการของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

**CAUSAL RELATIONSHIP MODEL BETWEEN ELECTRONIC
COMMERCE ADOPTION AND PERFORMANCE IN SMALL AND
MEDIUM ENTERPRISES IN THAILAND**

มนสิชา อณุกุล

MONSICHA ANUKUN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการดุขฎีบัณฑิต

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**CAUSAL RELATIONSHIP MODEL BETWEEN ELECTRONIC
COMMERCE ADOPTION AND PERFORMANCE IN SMALL AND
MEDIUM ENTERPRISES IN THAILAND**

MONSICHA ANUKUN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF MANAGEMENT
GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2014
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และผลประกอบการของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย
คำสำคัญ	คุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุด / สภาพแวดล้อมภายในองค์กร สภาพแวดล้อมภายนอก / คุณลักษณะของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ / การใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ / ผลประกอบการจากการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
นักศึกษา	มนสิชา อนุกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อู่อัน
หลักสูตร	การจัดการคุณภาพบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ
คณะ	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย และ (2) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้จำนวน 433 แห่ง ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) คุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุด (2) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (3) สภาพแวดล้อมภายนอก (4) คุณลักษณะของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (5) การใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และ (6) ผลประกอบการจากการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุด สภาพแวดล้อมภายในองค์กร สภาพแวดล้อมภายนอก และคุณลักษณะของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อ

การประยุกต์ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด รองลงมาคือ คุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุด คุณลักษณะของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และสภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนการประยุกต์ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลประกอบการ นอกจากนี้ผลประกอบการจากการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากคุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุด สภาพแวดล้อมภายในองค์กร สภาพแวดล้อมภายนอก และคุณลักษณะของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลประกอบการจากการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากที่สุดรองลงมาคือ สภาพแวดล้อมภายนอก คุณลักษณะของผู้บริหารสูงสุด และคุณลักษณะของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

TITLE	CAUSAL RELATIONSHIP MODEL BETWEEN ELECTRONIC COMMERCE ADOPTION AND PERFORMANCE IN SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES IN THAILAND
KEYWORD	CHARACTERISTICS OF CEO / INTERNAL ENVIRONMENT / EXTERNAL ENVIRONMENT / CHARACTERISTICS OF COMMERCE / E- COMMERCE ADOPTION / E-COMMERCE PERFORMANCE
STUDENT	MONSICHA ANUKUN
ADVISOR	ASSIS.PROF.VICHIT U-ON DR.
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF MANAGEMENT (BUSINESS MANAGEMENT)
FACULTY	GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2014

ABSTRACT

The objectives of this study are (1) to examine validity of the casual relationship between electronic commerce adoption and performance of small and medium enterprises in Thailand (2) to study direct and indirect influences of electronic commerce adoption on performance of small and medium enterprises in Thailand. The target population was the small and medium enterprises which have been registered in e-commerce website of the department of business development, ministry of commerce. A questionnaire was used as a research instrument. A total of 433 completed questionnaires were selected by purposive sampling method. The Variables used in this study consist of (1) the characteristics of CEO (2) internal environment of the enterprises (3) external environmental of the enterprises (4) the characteristics of e-commerce (5) e-commerce

adoption and (6) e-commerce performance. Data was analyzed by using Structural Equation Model (SEM).

The findings from the research showed that the characteristics of CEO, the internal Environment and the external Environmental of the enterprises, and the characteristics of e-commerce have direct and positive influence on e-commerce adoption whereas internal Environment showed highest level of influence on e-commerce adoption followed by the characteristics of CEO, the characteristics of e-commerce and the external environmental of the enterprises, respectively. E-commerce adoption had direct and positive on e-commerce performance. In addition, performance from e-commerce adoption was directly influenced by the characteristics of CEO, the internal and the external environmental and the characteristics of e-commerce whereas internal environment showed the highest level of such indirect influence on e-commerce performance followed by the characteristics of CEO, the characteristics of e-commerce and the external environmental of the enterprises.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตต์อ่อนคณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศักดิ์จันทร์ประภาเลิศ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพรศรีจาปา ดร.ณัฐสพันธ์เผ่าพันธ์ และ ดร.นพดลพันธุ์พานิช คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทะ จันทร์เสนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตินันท์ ชาญโกศล ดร.คุณานันท์ สุขพาสน์เจริญ ดร.รัตนา สีดี และ ดร.สาธินีย์ แซ่ซิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ประเมินคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ขอขอบพระคุณผู้ประกอบการและผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าอย่างยิ่งรวมถึงผู้เขียนตำราเอกสารบทความต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและได้นำมาอ้างอิงในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่รักทุกคนที่เป็นกำลังใจให้กันและกันและสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณทุกกำลังใจจากครอบครัวโดยเฉพาะกำลังใจอันสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการศึกษาค้นคว้าและจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้เสร็จสมบูรณ์จากคุณพ่อสุชาติ อนุกุล คุณแม่เนิเวศน์ อนุกุล และคุณรัชชัย อินทะสุข

คุณค่าจากการสร้างสรรค์องค์ความรู้อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณพ่อสุชาติ อนุกุล คุณแม่เนิเวศน์ อนุกุล ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มนสิชา อนุกุล

มกราคม 2558